

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Kedden, Februárius' 27-dikén, 1827.

Két Siciliák Országá.

Febr. 10-dikén e'képpen írt a' Nápolyi Újság: — „

„Az Austriai Cs. K. utolsó seregnek elmenetelével, mellyek már éppen induláshoz készülnek, azon egész armádnak, melly eddig Felsőcséregnek szolgálatjára ezen országokban megszállva volt, és már most a' két Udvaroknak Egyezési Kötése szerént a' Cs. K. Státusokba haza utozik, tellyes eltávozása végre hajtódik. Nélkünk gyakorta volt alkalmatosságunk ezen seregekről különös megkülömböztetéssel emlékezni; 's most, midőn azon ponton állanak, hogy bennünket egészen elhagyjanak, kedves és kellemetes kötelességnek tartjuk az erántok tartozó igazságnak azon nyilván való megvallásával adózni, hogy olly, közönségesen esmértes és kétségbe hozhatatlan dolgoknak emlékeztét újitjuk-meg rájok nézve, mellyek által ezen seregek a' közönséges jó vélekedést tökéletesen megnyerték.

„Az 1821-dik esztendőben jelenvén-meg a' végre, hogy Monárkháknak a' Revolúzió által megzavartatott rendnek helyreállításában kívános segedelemmel legyenek, megjelenéseknek első pillantatótól fogva egész az utolsó pillantatik tellyes mérséklettséggel viselték magokat ezen Cs. K. seregek. A' nélkül, hogy sem azon hatalmas tehetőséggel, mellyet az ő karjaik akkor a' mi Országglószékünk munkálódásainak költsönöztek, sem azon hasznos ijdésséggel, mellyet az ő idejövételjek oko-

zott, sem pedig végezetre azon hasznokkal, mellyeket nékik itt a' környülállások szolgáltattak, vissza éltek volna, mindenkor engedelmes alázatossággal viseltetvén Királyunkhoz, 's minden rendű és rangű népeinkhez tellyes tekintetét mutatván, tehetőségeiket soha annál tovább ki nem terjesztették, mint a' mennyi a' béhozottot rendnek fenntartatására megkívántatott.

„Ezen érdemnél, ámbár ez egy segítő seregnél már tsak magában is nagy, vélekedésünk szerént még nagyobb az, hogy magokat, egy illy nagy és népes városban, a' hol illy sok veszedelmés édesgetések találatnak, a' dolgoknak végrehajtásában semmi elvetemedés által bünösökké nem tették; a' melly haelőttünk a' Kommandánsokra és tisztekre nézve, kik nagyobbára elékelő familiákból való emberek, váratlan nem lehetett is, az egész seregre való tekintetben mindazonáltal, igaz juson megérdemlette a' bámulást.

„Nem tsuda tehát, hogy ezen seregek nállunk az ő magokviscete által mindenkor ditsértettek 's követési például szolgáltak; hogy a' népnek minden rendű és rangű lakosai őket mindenkor barátsággal 's hálaadással látták; és hogy végre, az, az ő érdemes vóltokra és hasznos szolgálatételeikre való megemlékezés nállunk sok ideig élni fog lakosainknak elméjekben.

„Éppen ezek a' tekintetek voltak azok, mellyek valamint a' boldogult I-ső Ferdinánd Királyt, úgy a' most országló Felsőcséreg Ferenzt is arra indították, hogy ezen Cs. K. Elfoglaló armádát, meg-

külböztetett betsülettel és jó akaratallal lássák. Mi fel fogjuk írásunk' végén azokat a' két rendbéli Rend-czimer-laistromokat hozni, mellyeket ezen két Felsőges Monárkhák a' Cs. K. ármádánál lévő Generálisoknak és egyéb tiszteknek adtak. Hanem az Antrodokoi Hercegneknéki titulussal ezen alkalmatossággal se mellőzhetjük el halgatásal, a' melly ezen két Siciliák' országában Lovasság' Generálisának 's az itt lévő Cs. K. ármáda' fő vezérének Báró Frimont ő Excellentiájának, egy, a' titulussal megfelelő ajándékkal együtt, már még a' ditsó emlékezetű Ferdinánd Király ő Felsőge adott volt, a' ki rajta kívül más Generálisokat és egyéb tiszteket is szokott ajándékokkal megisztelt, a' mit a' most országoló Felsőge is nem régen megtett.

„Minden mérték felett kedveseknek kellett kétség kívül a' Cs. K. sergeltrenézve azon két Kabinéti írásoknak lenni, mellyek között egyiket ő K. Felsőge 1825-ben Juliusban Báró Frimon Lovasság' Generálisához, a' másikat pedig Feldmarschall-Lieutenant Báró Lederer úrhoz az ő innen való elindulásakor intézett, 's a' mellyekben Király ő Felsőge ezen két Generálisokat, azon kívül, hogy az ő szolgálataikkal való legnagyobb meglegedését kijelentette, arra is meglérte őket, hogy nevében a' sergeket, ezeknek tett szolgálataikkal 's szoros fenytéktartásokkal való nagy meglegedése 's erántok viseltető tisztelete felől, tegye bizonyossá.

„Bérekesztőleg ide kell tennünk, hogy ő Felsőgek a' boldogult Ferdinánd és a' most Országoló Király, szünet nélkül hasonló tiszteleti és meglegedési érzést és indulatot mutattak ki ő Excellentiájára az itt lévő Cs. K. rendkívül való Követre és meghatalmazott Ministerre Gróf Fiquelmont úrra nézve is, kinek bölts munkássága azon szerentsés resultatumnaknak

elérésében, a' mellyekről fellyebb beszéllettünk, nem kevésse foganatos volt.“
(A' többi a' jövő Ujságban következik).

Francia Ország.

A' Monitör hosszú rendel kiadta az Igazság' Ministerének azon laistromát, melyben ő azt terjeszti a' Király' elejibe, hogy a' Criminális Itélőszékek előtt az egész országban mennyire felt a' vádoltatott és megíteltett személyek' száma az 1825-dik esztendőben. Az egész esztendőben 5655 Vádoló Akták fordultak elé, és 7234 vádoltatott személyekre mondatott ki az ítélet. Az egész országot vévén fel 27,542 lakosok között találtatott egy bűnös. A' Sequanai (Párisi) departamentben 1022 lakos között találtatott egy bűnös, a' melly tekintetben nagyon hasonlít Páris Korsikához, a' hol 1001 lakos között cizáltak egy bűnöst Criminális Itélőszék' elejébe: de bezzeg egyéb tekintetben nagy a' külböbség; tudniillik, Párisban 100 vádoltatott között csak 10 olly bűnösök találtak 's üldöztek, kikről a' mondatott, hogy személy ellen való bünt követtelel, midőn azonközben Korsikán 100 vádoltatott között 76 találtatott ollyan, a' ki hasonló büntetéssel vádoltatott. —

„Altalában vévén a' dólgot úgy találtatott, hogy az egész országban közönségesebb volt a' tulajdon, mint a' személy ellen intéztetett bűnhödés, vagy más szókkal a' lopás 's ragadozás, mint a' gyilkolás.

„A' 7234 vádoltatott között, 2640-nen oldoztattak fel a' vád alól; 4594-gyen megíteltettek; 176-tan halálra; 351-gyen holtig-tartó erőszakos dolgozásra; 1271-gyen rövidebb ideig tartó külbömbkülömb erőltetett munkákra; 1570-nen külbömbkülömb féle egyéb fogságszenvedésekre; 's a' többi. Két-feleségtársért 10-re mondatott megalátsonyító ítélet. — Rebellióért vádoltatott 100 személyek között, 12-ten

megalatsonyító, 17-ten fenyítő büntetéseket kaptak; 71-gyen szabadon bocsátattak.

Spanyol Ország.

Azt beszéllek, hogy Vice-Gróf Canelás, se Portugalliába vissza nem menvén a maga Insurgens Osztályával, se Frantzia országba elútozni nem akarván, Ciudad-Redrigóban meglepetett's fogságra tétetett.

Valami új Insurrekciónak a' Históriaja forog most Madridban és Spanyol országnak egyéb vidékein is, köz beszédben, de a' mellyet még olly vastag fátyol fedez, hogy tsak mi kevés bizonyost is alig írhatunk rolla; tsak némelly homályos megjegyzések keringenek a' dologról szájról szájra. Múlt Jan. 17-dikén bizonyos Lopez nevű embert akasztottak-fel Velez-Malagában, mint ezen Insurrekciónak fő Ágensét, mint a' ki annak Alsó-Andalusiában organizáló Biztosa lett volna. Találtak nálla egy Guerilla-vezéri Pátens levelet is, mellyet ezen Insurrekciónak Gibraltarban lévő Igazgató-Juntájától kapott. Az embert felakasztatása után négy felévágták's tagjait a' tartomány több részeiben, nézésre a' nép' elejibe kitették. E' történt születése' földjén is Azeitunóban.

Ezen Insurrekcióra látszik czélozni a' Politizai Ministernek Rekaehónak proklamátziója is, a' melly Januarius' 29-dikén jött-ki a' Madridi Udvari ujságban, 's illy szavakból áll: — „

„Tudtokra adom ezen fő város's ezen Ország' lakosainak, hogy az én Cancellariában elegendő bizonyító irások vannak letétetve azeránt, hogy a' kivándorlott Spanyolok a' törvényt megtartó és hűséges alattvalóknak tsendességét, lázszató és a' mi Királyunknak atyai's legitimus Országglását legnagyobb mértékben rágalmazó irásoknak béhozása és elterjesztése ál-

tal, megzavarni iparkodnak. E'végre, 's a' szükségeseeknek találtató czélerányos, titkos rendeléseknek, a' tartományok' politizai Felügyázójikkhoz küldetett intézeteknek erejek szerént, és ő Felségétől nyert helybehagyással, parantsolom: hogy minden emberek, kiknél ezen pillantatban a' mi Királyunk és Urunk' Országglásának oltsárlására czélzó akár mi irások találatnak, vagy a' kikhez még ezután is valami e'félék küldtetni fognak, három napok alatt haladék nélkül küldjék a' Politzia' kezibe. Minden ember, akár melly rangú és rendű legyen, a' ki valami e'féle írást kap's azt azonnal a' Politziának által nem adja, vagy pedig tsak két óráig magánál tartja, fogattassék-el, 's mint Státust-bántó bűnös, íteltessék's büntetessék-meg, a' nélkül, hogy tsak az a' mentés is meghallgattatna, hogy a' könyv, postán érkezett hozzá, vagy hogy ő azt történetből kapta. Eppen illyen módon kell mind azokkal az emberekkel bánni, kiknek valamely titkos vagy gyanus levelezése olly dolgokról elfogattatik, mellyek az Országglást illetik.

Ugyan a' Madridi ujságban jött-ki Fébr. 6-dikán a' következő Kir. Rendelés: — „

„Azok a' személyek, kik a' Revolúciónak ideje alatt mint népkatonaság (mitlitzia) úgy szolgáltak, millyenek voltak a' Prokátorok, Orvosok, és Seborvosok, már most folytathatják a' magok tudományaiknak gyakorlását: de olly megszorittatással, hogy a' Prokátorok semmi Ítelőbírói hivatalt, még Assessorságot se viselhesse- nek; az Orvosok és Seborvosok pedig soha, se a' Király, se valamelyik Királyi Princz vagy Princzaszszony Udvarában szolgálhassanak; az Universitásoknál és Kolégyomoknál se vétetődjenek-fel Tanítóknak. Azok a' népkatonaság béli emberek pedig, a' kik nem önként iratták-bé magokat, hanem kényszerítetve's tsak azért tették ezen lépést, hogy magokról és sa-

miliájokról a' nagyobb veszedelmet elfordíthatassák, de azonban a' Royalisták ellen soha se verekedtek, az ilyenek felvétetthetnek Notáriusoknak vagy Aktuáriusoknak."

Portugallia.

A' törvényhozó kamarákban ezek a' fontosabb tárgyak fordultak elé:-

A' Pairkamarában a' Gróf Lapa' jóvállására meghatározatott, hogy a' Királyhoz IV-dik Pedróhoz intézzenek egy alázatos Felírást, 's kérjék ő Felségét, hogy minél hamarabb lehet tegye olly szerenstessé a' maga Portugallus alattvalóit, hogy küldje-el hozzájok az ők szeretett Királynejeket II-dik Donna Máriát.

A' Koimbrai Universitáson tanuló ifjuság heves vetélkedésekre adott a' két kamarák között alkalmatosságot. A' Követek' kamarája meghatározta vala, hogy ezen ifjuság, ha akar, fegyvert foghat, és Akadémiai Sereg nevezettel kiállhat a' tsatázó mezőre. Most már a' Pairkamarában is eléfordult ezen kérdés, és sok Pairek találtattak, a' kik ellene szegeztek magokat annak, hogy a' tanuló ifjuság fegyvert fogjon. Mások hevesen pártját fogták a' tanulóknak. Gróf Lumiares azt hozta-fel, hogy a' Constitúzióban már megvolnának azon esetek határozatva, melyekben az egész nemzetnek kötelessége a' fegyverfogás, 's ezen esetek közzül most éppen jelen van az egyik, a' melyre nézve szükséges a' tanulóknak is fegyverbeöltözése. Ezen eset az, hogy a' Portugallus Rebellesek Spanyol országban védelmet találtak, és hogy ezen Rebelliónak Fejei a' két Silveirák, ezen kiáltáshoz: Le, Don Pedróval! — még ezt is oda tenni mérszlették: Éljen VII-dik Ferdinánd, az egész Fél-sziget' Császára! — Marqui Alegrette azt jegyzette-meg a' tanulók' kívánságának ellenére, hogy

ezeknek egy része már által állott Marqui Chaveshez.

Végezetre azt határozta a' kamara, hogy még egyszer botsássa megvizsgálásvégett Biztosság' elejibe a' dolgot.

Lisbonából írják, hogy az ezen fő városnak Belem nevű külső városában szállva lévő Anglus sergek Januarius' 29-dikén dél előtti 11 órakor, egy szomszéd mezőn katona gyakorlási próbát mutattak, melyben két Batalion Testörző gyalogok, két Svadron Uhlánusok, két Svadron Huszárok, és egy könnyű ágyúzó sereg, részesültek. Tizenkettőfél órakor maga a' Régens Herczegasszony is megjelent a' hadi munkamutatáson, 's annak végződése után Generális Clinton, egész Generál Stábjával és egy Uhlánus 's egy Huszár Svadronnal kísérte vissza ő Királyi Herczegasszonyságát az Ajudai palotába. Azon piatzon, hol, a' sergek a' Princzaszszony előtt el léptettek, egy Testörző gyalog Kompánia állott tisztesség tévő udvarláson a' K. Herczegasszony hátamegét.

Holmi apróság öszszetsapásolton kívül mostanság semmi nevezetes hadi történetek nem fordultak elé a' tsatázó sergeknel.

Egyházi Státusok.

A' Nápolyból haza felé útozó sergeknek azon tsapatja, melly a' Ferencz Károly' gyalog Regimentjéből áll, Fébr. 11-dikén és 12-dikén érkezett-bé Romába, 's az utolsó napon dél előtt ez is a' Vatikánumban templomba menvén nagy misét halgatott 's azután Cardinalis Somaglia-tól vette a' Pápa' áldását, kít ő Szentsége ezen szent munkára kinevezett. Mivelhogy pedig éppen ez nap vala a' Cs. K. Apostoli Felség' Születése napjának innepe, erre nézve a' nevezett Regiment a' Vatikánumban

templomból a' Sz. Mária-dell'-Anima Német Nemzeti templom előtt lévő piatzra ment, és sort formálván Te Deum laudamus éneklést holgatott 's háromszori Szálvét lött.

Nagy Britaninia.

Az Angliai ármáda' Fő Biztosa Portugalliában kihirdette, hogy az ármádánál lévő eleség-serző Biztosok megvagnak hatalmaztatva, hogy az ármáda számára szükséges holmik eránt Contraktusokat tsináljanak. Leg előbb 1200 ökrökről nyittatott kötyaveitje, mellyeket a' kevesebb kívánó, hetenként, 200 darabokban köteleztetik az ármáda' fő hadi szállására szolgáltatni.

A' Sussexi Hertzeg mint a' mestermemberek' keresményi Protektora két jutalmakat osztott-ki, mellyek közzül egyik egyik 100 ezüst forintból állott, 's egyiket, egy Tsizmadia legény, másikat egy kováts, nyerték-el. Az elsőnek neve Holmes, a' másodiknak Lyne. Az első a' Mekhanikai erőkről irt egy munkát; a' másik pedig, azon egy és sebes munkálódás által egy darab szarvból (szaruból), egyszersmind két fésüt készített valami elmésen kigondolt makhina által. Eleintén ez a' Lyne is tsak egy szegény kováts legény volt, hanem sok féle találmányai által annyira vitte dolgát, hogy most gazdag ember.

A' Yorki Hertzeg lovai, kutyáji, és szekerei eladattatván, 88,040 forintok jötekbé belőllök. Testamentumában olly reménséget nyilatkoztatott ezen boldogult Hertzeg, hogy hátra maradó vagyoni eladattatván, a' bėjövő summából kifizethetik az adósságait. A' mi megmarad, azt Sofi nevű testvér hugának testálta.

Az Anglia és Brasilia között készült kereskedési Kötést múlt Nov. 23-dikán ráfistálta a' Császár, 's a' következőt na-

pon haladék nélkül elevezett a' tsatázó mezőre. Megígérte a' Császár ezen Kötésben Angliának, hogy a' Szeretsenkereskedés 1829-ben Nov. 23-dikától fogva tellyesen meg fog szünni Brasiliában.

Egy Anglus Brigg Rio-de-Janerióbol evezvén Anglia felé, a' Déli szélesség' 19-dik és a' Keleti hosszúság' 54-dik grádusánál egy össze rongyollott 's megfénelt hajóra talált, melyben 160 Feketék voltak bérekesztve, de a' kik közt már tsak 28-tzan voltak életben. Ezeket Bahiába szállították-ki az Anglusok.

Az a' Forte nevű Anglus Frégát, mellyen Rio-de-Janerio felé rendkívülvaló küldtetéssel Cs. K. Nagykövetségi Tanácsos Neumann úr evez, Déc. 30-dikán 9 napi evezés után Maderához szerentsésen megérkezett, és minden rajta lévő útasok egészségsek voltak.

A' Linkoln Anglikána vallású Püspök is úgy elfázódott a' Yorki Hertzeg' temetésekor, hogy az abból kapott betegségben meghalt. A' Ministerek közzül, kik ugyan ekkor mind az általfázódás miatt kaptak vala betegséget, már Canning úr is jobban kezdi magát érezni, a' kit legterhesebben lenyomott volt ezen betegség, úgy hogy a' híres Doktor Hollandot is kiküldötték hozzá Brightonba, hogy a' rendes Doktor mellett felvígyázattal légyen. Lord Eldon az Ország' Fő Cancellarius, hasonlóképpen jelen lévén ezen temetési alkalmatossággal a' Vindsori hideg és nedves kápolnában, hogy néki is meg nem ártott a' sokáig szenvedett hideg, annak tulajdonítják, hogy nagy böltsességgel a' kalapiját a' hideg kő-pádimentomra letévén, arra tette a' lábait, hogy a' hideg által ne járja. Nem is lett semmi baja.

Jamaika szigetén több féle nevezetes törvényeket hozván nem régen a' Rab,

szolgákra nézve az ott lévő törvényhozó gyűlés, nem kevésbé nevezetes a többek között az a Czikkely is, melyben az Anglikána Egyházán kívül minden más papoknak megtiltatik az, hogy a' napnak feljöte előtt és lementé után a' Rabszolgáknak prédikációkat tarthassanak.

Újabb Tudósítások.

Portugalliából. — Ha megvalóságosodik a' mit Párisban a' Quotidienne Febr. 17-dikén, a' Madridból ugyan azon hónap 9-dikén indult tudósítások után ír, úgy ismét tüzesebben kezdene folyani Portugalliában az Insurgensek' dolga. Chaves, Silveira, és Montalegre Generálisok, sergeiket Braganzában összesze tsatólván, azután ismét elő nyomultak Amarante felé, hova megérkezvén, a' Tamegán lévő hidat elfoglalták, s útjukat Oportó felé tovább folytatták.

A' Frantzia Kurir is erőssíti éppen azon napi tudósításában, hogy Marqui Chaves újabban nagy erővel beútvén Portugalliába, Oportónak vette útját. — Ezt erőssíti a' Journal de Commerce is ugyan Febr. 17-dikén.

Hanem a' Csillag már egy kevésbé más-ként beszéll, azt mondván, hogy néki Madridból Febr. 13-dikéről való levele is van, melyben a' jelentetik, hogy azok a' Portugallus Insurgensek, kik Portugalliába ismét beúttötek s Brágát elvévén Oporto felé nyomultak, tudokra esvén, hogy a' Constitútzíások nagy erővel ellenek indultak, azonnal vissza mentek Galiciának határáig.

Magyar Ország.

Posonyból így írnak Febr. 25-kán: „Februárius 20-dik napján estvéli 7-

tedfél óraker elveszték a' Király és haza a' magok, közönséges és fényes szolgálatokban öszült egyik nevezetes Szolgájokat, Nagy Méltóságú Gróf Korompai Brunsvik Jó'sef Úr Ó Excellenzíáját, a' Szent István Apostoli Királyi Rendnek Kommandatori Keresztesét, Cs. K. Kamarást és Valóságos Titkos Tanátsost, a' Fels. K. Helytartó Tanátsnál Tanátsost, Ország' Biráját, Nemes Neograd Vármegye Fő Ispányát, s a' Fels. K. Hét-személyes Tábla Assessorát, a' belek' meggyuladásából szármozott s néhány napokig tartott keserves fájdalomnak szenvedése, s a' haldoklók' Sakramentumával való élés után, életének 77-dik esztendejében; ki is ifjui első szolgálatait fogva 50 esztendőknél tovább megszűnés nélkül a' Királynak és hazának szentelyén életét, gráditsonként a' legfényesebb hivatalokon által a' hazának tsak nem legfőbb hivatalára lépett vala. Hidegült tetemei e' h. 22-dikén estvéli 5 óraker a' Kolocsa Ersek Úr Ó Excja által lett beszenteltetés után Korompára vitettek-el és ott a' maga Nemzeti temető sirjába tetelték-le az örök nyugodalomra.

Valamint a' nagy Születés-, Hatalom, gazdagság; úgy a' nagy Tudomány, szellessen kiterjedett tapasztalás sem menthettek meg senkit is a' Haláltól.

Ennek bizonyága legközelebb néhai Tiszteletes Tudós, Nemes, és Nemzetes Komjáti Komjáthy Ábrahám, mind az Egyházi, mind világi Törvényeknek Doctora, a' Felső Borsodi Papi Megye Seniora, és a' Parasznyai Helvetziai Valást Követő Ekklezsia 28. esztendeig volt Praedikátora.

Született ezen nagy tudományú, és tapasztalású Férfiú 1745-dik esztendőben.

prilisnek 28 dik napján Nemes Abauj Vár-
egyében fekvő Szántó városában néhai
s, Nomzetes és Vitézlett R. Komjáthy
sigmond, és Nemes Besztertzey Éva Szü-
lktől; a' kik ötöt mihelyt gyenge ideje
ngedte, a' S. Pataki Anya Oskolába be-
üldötték, a'-hol mind végig, úgymint a'
eniorságot is elviselvén, tanult, és nagy
alentomainak, és szorgalmatosságának je-
eit mind Classicus Praeceptorása, mind
ok úri Ifiaknak nevelése, és tanítása ál-
al, nem különben az alikoriban S. Pata-
ton lévő Jesuitákkal (kikkel nagy barát-
ságban élt) mind a' Közönséges Examenek
alkalmatosságával, mind különösen is gya-
orlott Disputatiók által, kimutatta, 's
megbizonyította.

Végezván S. Patakon egész Cursusát,
1775-ben ki ment a' külső Országi Aca-
demiák' meglátogatására, és ott csak nem
11 esztendőket töltvén, nem csak maga ta-
nult, hanem másokat is tanított, nevezte-
sen Ultrajectumban az akkori Ministernek
Fagelnek két Fiait nevelte, 's tanította,
kik közzül az egyik most is Követséget
visel a' Frantzia Királyi Udvarnál a' Hol-
landiai Király részéről, a' másik is
nagy Hivatalt visel Hazájában. Ezen idő
alatt megfordult Londonba, és Párisba is,
a' hol szinte a' Tudós és nagy Hivatalok-
ban lévő Emberekkel társalkodott, kik vele
annakutánna Miskóltzi Professorsága ideje
alatt is, mint Dundász, B. Vil. Altheér,
és mások, kiknek Correspondentiai, Írá-
sai, 's Könyvei között most is meg vagy-
nak, barátságot tartottak. Ezen idő alatt
szerzette Ő azon több mint 2000 Darabok-
ból állott és nevezetes 's ritka Könyvekkel
bővelkedő Bibliothecáját, melynek, úgy
sokféle természeti ritkaságoknak egy részé-
vel meg ajándékozta a' S. Pataki Anya Os-
kolát, meg ajándékozta két Leány Testvé-
reitől való, és most Praedikátorságot vi-
selő két Unokáit, a' többit pedig Nemes
Torna Vármegyében helyzetetett Komjáti

Helységébe, mint Familiájának Ősi Jó-
szágába küldötte.

Ultrajectumban laktába 1782-ben nyer-
te a' Törvények Doctorságának Titulusát,
melly alkalmatossággal az ott lévő szokás
szerint készített egy törvényes Disputatiót
illy Tzím alatt: „Disputatio Juridica
de venia discendi e Civitate a
Prinoipe impetranda.“ Melyre egy-
részt az szolgáltatott néki alkalmatossá-
got, hogy néhai nagy emlékezetetű II-dik
Jó'sef Császár az előtt Párisban meg for-
dúlván, és akkor Ő is ott mulatván, mint
hív Jobbágya, nálla magát személyesen
jelentette, és a' További kint maradásra
engedelmet nyert, más részt pedig, mi-
vel úgy szándékozott, hogy állandó La-
kását Hollandiába fogja tartani.

De ezen szándékát osztán megváltoz-
tatta, és Hazájába vissza jött 1785-ben és
és Miskóltzra Rector Professornak meghi-
vattatván, azt mintegy 8 esztendeig, Igri-
tzibe a' Praedikátorságot is egynéhány
esztendeig, végre Parasznyán mind azon
Hivatalt 28 mind a' Seniorságot 20 esz-
tendeig, vagy haláláig ditséretesen viselte.

Hazájába lett visszatérése után míg
ereje engedte, ritkán mulatta el a' S. Pata-
ki Oskolában esztendőnként tartatni szo-
kott Exameneket, sőt a' Debretzenyit is
néha meglátogatta, és az Ifiúságnak egyik
nagy Censora, 's Tanítója volt. A' Görög,
Deák, Frantzia, Anglus, Hollandus, és
Német nyelveket jól értette; és kivált Fran-
tziául úgy tudott, mint anyai Magyar nyelv-
vén, beszélni, és írni, a' Zsidó nyelvbe,
és Könyvekbe is jártas, költés volt.

Minekutánna pedig ez előtt való né-
hány esztendőtkel az ő jól alkotott Testét
ötszöri részenként való szélütés nagyon
elgyengítette volna, elfogyván benne az
élet erő, minden betegség nélkül tsupán
csak egy órányi verőjtékes izzadás, és szo-
kásán túl lett hortyogás után, e' folyó
1827-dik esztendőben Februáriusnak 7-dik

nápján reggeli 4 óraker, életének 84-dik esztendejében elaludott, és ugyan tsak Parasznyán, kivánsága szerint tisztssége- sen eltemettetett.

Miskóltarol Febr. 12-dikén. — Itt is fényes pompával tartotta valamint a' Romai Catholika, úgy a' Reformáta Religiön lévő gyülekezet ezen ditső emléke- zetnapnak innepét — először ugyan a' Refor. templomban, hol a' községnek orgona mellett elmondott buzgó 's a' helybéli tanuló ifjúságnak helybéli hármóniás énekléseik után, Tiszán innen lévő Superintendens, és Helybéli első Predikátor Fő Tisztelen- dő Szathmáry József Úr, Felséges Uralko- dó Királyunk hosszú, 's szerentsés éle- téért, 's uralkodásáért, 's az egész Au- striai Ház doldogságáért, a' kegyelem At- tyához nyújtott buzgó könyörgését, az ágyuk ropogása, és a' helyben fekvő, 's egész parádében kiállott Palatinalis Ma- gyar Lovas Ezeredbeli század Salve lővé- sei között, az egybegyűlt Rendekkel elvé- gezvén, — Innen a' Megyebeli Karok és Rendek a' helybéli Parochiale Rom. Katho- licum Templomba mentek által; — hol, Vice Esperest, és helybéli Plébánus Méltóságos Szalai Bárá Barkótzty László Úr Ő Nagysága egy igen megválasztott Chorus követése mellett, az ágyuk durro- gása, és a' tisztelkedő Katonaság lövöldö- zései közben, a' mennyei Mindenható Fel- ségnek, Felséges Uralkodó Királyunk', 's egész Királyi Háza' boldogságokért, az ál- dozatot benyújtván, az Isteni tisztelet vég- ződésével az egybengyűlt Tekintetes Karok és Rendek, a' több Valláson lévő Holybe- li Tisztelendő Papság, és a' Nemes Kato- naság' Tisztjei, Méltóságos Kamarás, és Első All-Ispány Úr házához seregelték egy-

be, 's általa igen pompás ebéddel vendé- geltettek-meg; — egyszers' mind pedig a' helybéli Lovas, és Gyalog Nemes Kato- naságnak, a' Strázsa Mestertől kezdvén le- felé, fejenként két Ittze bor, és két font marha hús osztattatott-ki. — Ebéd közben először is Méltóságos első All Ispány Úr Ő Nagysága által Felséges Koronás Kirá- lyunk, és Királynénk, Korona Herczegünk, Szeretett Nándor Ispányunk, 's minden Felséges Uralkodó Házhöz tartozó egyyes tagok hosszú, és boldog életekért, majd mások által Országunk több Naggyaiért bőséges pohár köszöntések történtek; — az alatt az Avas hogy oldalára kiszegzett ágyuk szinte késő estvéig bömbölvén, min- deneket a' Köz öröme serkentettek. — Estve pedig a' Helybéli Nemzeti Játszó Társaság által az ezen alkalmatossághoz alkalmaztatott darab' eljátszása végével, di- tsősségesen Uralkodó Fejedelmünk mejj- ké- pe, díszes kivilágosítással, kitetvén, elé- nekeltetett azon buzdító Ének: — „Tartsd meg Uram Királyunkat!“ Innen kijöven, tisztelt Méltóságos Első All-Ispány Úr által az egész Nemesi és Katonai Rendnek, a' Korona Vendégfogadó nagy Szalájában pompás muzsika, és kivilágosítás, 's min- dennemű drága 's ritka étkeknek, minden- féle boroknak, 's mesterségesen készült más egyéb italoknak szinte a' pazérlásig a' legnagyobb bőségben való osztogatása mellett majd nem reggelig tartott — tán- tzos mulatság adattatván; — az öröm na- pot öröm estve és éjtszaka rekesztel- te-bé.

Éljen Felséges Királyunk Hazánk Édes Attya! — Éljen az egész Felséges Austriai Ház! — Éljenek a' Királyt a' Hazával, és a' Hazát, a' Királlyal egygyütt szerető igaz Hazafiai, 's ezek közt tisztelve szereteti Vice Ispányunk!!!